

FN-rättigheter för barn och unga med funktionshinder

Barn och ungdomar med funktionshinder tilldelas många rättigheter genom två FN-konventioner. Hur omsätts dessa rättigheter i praktiken inom utbildning, arbete, samhällsmedverkan, hälsa och sexualitet i olika nordiska kommuner?

Tid: 14-15 november 2016

Plats: Alandica kultur & kongress, Mariehamn, Åland

Moderator är **Emelie Weski**, generalsekreterare på Föreningen Nordens Ungdomsförbund i Sverige.

DAG 1 – Måndagen den 14 november

Sal: Auditoriet

- 13.00 Lunch för inbjudna talare, Alandicas foajé
- 13.45 Registrering
- 14.30 Välkommen till Åland! Om landskapsregeringens arbete med FN-konventionen, barn och ungdomar**
Wille Valve, minister med ansvar för social- och hälsovårdsfrågor
- 14.40** Praktisk information. Moderator presenteras.
- 14.45 Status för Nordens implementering av UNCRPD och rekommendationer från FN:s kommitté för barnets rättigheter**
Jan Tøssebro, professor på Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet (NTNU) i Trondheim – Norge
- 15:30 Kommentarer från Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder**
Ellen Calmon, ordförande i Öryrkjabandalag Íslands (ÖBÍ) och ledamot i Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder – Island
- 15:45 Kaffe/te med frukt
- 16:00 Från konvention till lokal nordisk verklighet**
- 16:00 Danmark: København - storby med fokus på den unges stemme i övergången til voksenlivet**
Vibeke Ries, chef för Borgercenter Handicap på Köpenhamns kommun

- 16:30** Åland: Rädda Barnens kurser för kommunanställda om implementering av barnkonventionen
Marika Harju, tfo. barnkonventionsansvarig på Rädda Barnen Åland
- 17:00** Färöarna: Ett mttanpassat system för barn med autism och deras familjer
Doris Bjarkhamar, enhetschef på Socialdepartementet
- 17:30** Frågor och svar
- 17:45 Kaffe/te med sötsaker
- 18:00** Delaktighet och medverkan: Ungdom med funktionshinder som resurs i samhället
Nina Cheesman Pallesen, sekretariatschef i Sammenslutningen af unge med handicap (SUMH) – Danmark
Fie Suryaninoff, vice ordförande i SUMH - Danmark
- 18:20** Delaktighet och medverkan: Universell utformning, assistans och diskrimineringskydd påverkar ungdomars möjligheter
Björn Hll Kellerman, styrelseordförande i Unga rrelsehindrede – Sverige
- 18:40** Delaktighet och medverkan: Delaktighetsmodeller för ungdomar inom hälsosektorn
Camilla Lyngen, styrelseordförande i Unge funksjonshemmede – Norge
- 19:00** Frågor och svar
- 19:15 Slut för dagen
- 20:00 Middag på Alandica (foajén)

DAG 2 – Tisdagen den 15 november

Sal: Auditoriet

08:30 Funktionshinderspektiv på Nordiska ministerrådetts nya barn- och ungdomsstrategi
Georg Henrik Wrede, ledamot i Nordiska barne- och ungdomskommittén (NORDBUK) och direktör för ungdomsarbete och -politik på Undervisnings- och kulturdepartementet – Finland

08:45 Parallella miniseminarier 1
1A. Ungdomar, sexualitet och funktionshinder

Sal: Fiskö

Mari Morken, politisk sakkunnig och projektledare för ungdomshälsa på Unge funksjonshemmede – Norge

Kim Steimle Rasmussen, specialkonsult för sexualitet och funktionshinder på SUMH – Danmark

Unge funktionshindrade och SUMH presenterar organisationernas olika sätt att arbeta med sexualitet och funktionshinder. Unge funktionshindrade har precis påbörjat tre olika projekt om ungdomar med funktionshinder och sexualitet, varav ett med LHBT-perspektiv. SUMH arbetar sedan 2010 med de två stora projekten "Seksualpolitik på specialskoler" och "Ligelyst".

Presentation och debatt.

1B. Uppföljning vid övergång till utbildning och arbetsliv

Sal: Auditoriet

Elin Kjelstadli Hatlestad, rådgivare på Likestillingscenteret – Norge

Lidija Kolouh-Söderlund, projektledare på Nordens Vårldscnter

Hur upplever ungdomar med funktionshinder barriärer och diskriminering som påverkar hur de tänker om sina framtidsmöjligheter? Vilka åtgärder behövs för att röja undan hinder för att välja rätt utbildning? Rapporten *Barrierefrie utdanningsvalg* från Likestillingscenteret och Østlandsforskning i Norge presenteras och diskuteras.

I projektet *Unge in i Norden* har fokus varit på ungdomar från 16 till 29 år som på grund av psykisk ohälsa kan få problem att slutföra sin utbildning, skaffa jobb eller behålla sin anställning. Inom projektet har olika kunskapsammanställningar och rapporter med nytt empiriskt underlag publicerats. Policy-rekommendationer från projektet samt riktigt bra verksamheter som kan inspirera andra som arbetar med denna heterogena målgrupp i Norden kommer att presenteras och diskuteras.

10:00 Kaffe/te med frukt och salt tilltugg

- 10:15** **Parallella miniseminarier 2**
2A. Sällsynt och självständig – Övergången till vuxenlivet när man har en sällsynt diagnos
Sal: Fiskö
Mari Morken, politisk sakkunnig och projektledare för ungdomshälsa på Unge funksjonshemmede – Norge
Ungdomar med sällsynta diagnoser är i en särställning genom att många behöver assistans och tjänster från olika delar av välfärdssektorn, ofta samtidigt. Hur är det att växa upp, bli vuxen och självständig på insidan av välfärdssystemen? Hur tas ungdomars rättigheter till vara i mötet med hälsotjänster och sjukvård? Unge funksjonshemmede presenterar resultat och reflektioner från projektet *Sjeldan kunnskap – Sjeldan organisering*. Presentation och möjlighet att ställa frågor.
- 2B. Möjligheter till en aktiv fritid**
Sal: Auditoriet
Karen Vestergård Jacobsen, frivilligkoordinator och projektledare på SUMH – Danmark
En workshop om hur ett stärkt inkluderingsfokus inom fritidsområdet kan uppfylla barns och ungdomars rätt till en aktiv fritid. På workshopen presenterar SUMH metodiska erfarenheter med fritidsguidning, "foreningssupervision" och föräldrasamarbete. Debatt om civilsamhällets roll och möjligheter att stödja fritidsinkludering.
- 11:15** Kaffe/te med frukt
- 11:45** **Hur kan rättigheterna i FN:s barnkonvention verkliggöras för barn och ungdomar med funktionshinder?**
Janna Törneman, socionom och utredare på Barnombudsmannen – Sverige
- 12:30** **Konventionen har ratifierats. Vad nu, Finland?**
Amu Urhonen, ordförande i Tröskeln rf. - Finland
- 12:45** **Uppsummering och vägen framåt**
Moderator Emelie Weski i samtal med Anna Dahlberg, gruppleddare för funktionshinderfrågor på Nordens Välfärdscenter och föreläsare från parallellseminarier
- 13:00** Lunch på Alandica (foajén)